

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2.
DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

AD:

SOYAD:

NO:

Kumdan kaleler gibi yıkılan apartmanlar, iş yerleri, rezidanslar; ters yatmış, hurdaya dönmüş, yanmaya başlamış araçlar; paramparça yollar, hava limanları; sokaklara dökülen ve hayata tutunabilmek için çırpınan, bağırان, yalvaran, ağlayan insanlarımız...

Hayatı felç eden zelzele, tam bir kıyamet provası.

Dayanır mı yürek bunca acıya, kan akar gözlerden.

Ölüme aç olan koca gövdeli, dev mideli, cana doymak bilmeyen deprem ansızın çöktü şehirlerimize. Canımızı canımızdan, aklımızı başımızdan aldı.

Beton yapılar altında insanın ciğerini yakan feryatlar, iniltiler, bağışmalar, yalvarışlar yankılandı kırık dökük duvarlarda. Genizleri yakan toz, çöken tavanlar ve ölüm kusan bir sabah uyandı yine. Yine diyorum çünkü önceden de yaşadık bu acıları.

O andan itibaren iyiyim demek bile ağır geldi bizlere, büyük bir suç işlemiş gibi eğdik başımızı, yiyemedik aşımızı; karalar bağladık, ülkem gibi yastaydık. Konuşamadık, boğazımızda düğümlendi kelimeler, nefes almakta bile zorlandık, bardaktan boşanırcasına yağın yağmurlar gibi ağladık. Ayazdı gece, ısınmaktan utandık; yatağıımıza uzanırken kızardı yüzümüz, uzanamadık.

Ben de bir depremzedeyim, beşik gibi sallanan apartmanımızdan kurtulduk ama kaybettiğimiz canlarımızı, eş ve dostlarımızı, çocuklarımızı duyunca kurtulduğumuza da sevinemedik.

Nazar boncuk gözlü düşlerimiz, güneş gibi gülümseyen umutlarımız, odalarımızda sıcacık gülüşlerimiz kaldı. Çocuklarımızın ellerinde baharlarımız, mutfağıımızda şenliğimiz, dolabımızda yemeklerimiz, gecede neşemiz kaldı; bardakta çayımız, sofrada ekmeğimiz, yaşanmadan devrilen yıllarımız kaldı. Yüreğimizde kocaman bir boşluk, sarılması imkânsız yaralar, ağlayan ve feryat eden analar, içimizde gözümüzü yaşartan anılar kaldı.

Toz bulutu ve zifiri karanlık içerisinde el yordamıyla bulabilmek aydınlığı mümkün mü acaba? Bunca acının ve gözyaşının içinden çıkabilmek, yeniden başlayabilmek mevsimlerin ayakuçlarından yarınlara, milyon yaralı bedenlerimizden yeni “ben” yaratmak hiç de kolay değil. Sarılması ne mümkün bunca acının.

1- Selim Savaş Karakaş’ın “Deprem” isimli romanından alınan yukarıdaki metnin bakış açısı nedir yazıp, açıklayınız. 20 puan

2-Yukarıdaki metinde kahramanın içinde bulunduğu ruhsal durumu hakkında bilgi veriniz? 10 puan

3-Ülkemizi derinden etkileyen 6 Şubat depreminin sizde bıraktığı izlerini üç beş cümle ile anlatınız. 10 puan

4-Kahraman depremde kurtulduğuna niçin sevinememiş metinden hareketle cevaplayınız. 10puan

5-Tanzimat Edebiyatı dönemi romanında yanlış batılılaşma, kölelik ve cariyelik gibi konular ön plana çıkmaktadır. Bu romanlar kurgu bakımından zayıf, teknik anlamda yetersizdir. Romanların yetersiz ve zayıf olmasının sebebi nedir? 10 puan

6-Aşağıdaki ilk romanlarımızı ve yazarlarını yanına yazınız.10 puan

İlk yerli romanımız ve yazarı :

İlk tarihi romanımız ve yazarı :

İlk edebi romanımız ve yazarı :

İlk realist romanımız ve yazarı:

7- “Bu kitabı daha önce okumuştum.” 20 puan

Yukarıdaki cümleyi aşağıda verilen türlerine göre yazınız.

Yüklemin yerine göre cümle türü:

Yüklemin türüne göre cümle türü:

Anlamına göre cümle türü:

Yapısına göre cümle türü:

8- Balıkçı () hamsiyi () şimdiye kadar tuttuklarına hiç benzemeyen bu balığı () heyecanla () özlemle beklemiş () emeğinin karşılığını sonunda alabilmişti.

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.
10puan

**2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2.
DÖNEM 1. YAZILI SORULARI CEVAP ANAHTARI**

AD:

SOYAD:

NO:

Kumdan kaleler gibi yıkılan apartmanlar, iş yerleri, rezidanslar; ters yatmış, hurdaya dönmüş, yanmaya başlamış araçlar; paramparça yollar, hava limanları; sokaklara dökülen ve hayata tutunabilmek için çırpınan, bağırان, yalvaran, ağlayan insanlarımız...

Hayatı felç eden zelzele, tam bir kıyamet provası.

Dayanır mı yürek bunca acıya, kan akar gözlerden.

Ölüme aç olan koca gövdeli, dev mideli, cana doymak bilmeyen deprem ansızın çöktü şehirlerimize. Canımızı canımızdan, aklımızı başımızdan aldı.

Beton yapılar altında insanın ciğerini yakan feryatlar, inilti, bağırmalar, yalvarışlar yankılandı kırık dökük duvarlarda. Genizleri yakan toz, çöken tavanlar ve ölüm kusan bir sabah uyandı yine. Yine diyorum çünkü önceden de yaşadık bu acıları.

O andan itibaren iyiyim demek bile ağır geldi bizlere, büyük bir suç işlemiş gibi eğdik başımızı, yiyemedik aşımızı; karalar bağladık, ülkem gibi yastaydık. Konuşamadık, boğazımızda düğümlendi kelimeler, nefes almakta bile zorlandık, bardaktan boşanırcasına yağın yağmurlar gibi ağladık. Ayazdı gece, ısınmaktan utandık; yatağıma uzanırken kızardı yüzümüz, uzanamadık.

Ben de bir depremzedeyim, beşik gibi sallanan apartmanımızdan kurtulduk ama kaybettiğimiz canlarımızı, eş ve dostlarımızı, çocuklarımızı duyunca kurtulduğumuza da sevinemedik.

Nazar boncuk gözlü düşlerimiz, güneş gibi gülümseyen umutlarımız, odalarımızda sıcacık gülüşlerimiz kaldı. Çocuklarımızın ellerinde baharlarımız, mutfağıımızda şenliğimiz, dolabımızda yemeklerimiz, gecede neşemiz kaldı; bardakta çayımız, sofrada ekmeğimiz, yaşanmadan devrilen yıllarımız kaldı. Yüreğimizde kocaman bir boşluk, sarılması imkânsız yaralar, ağlayan ve feryat eden analar, içimizde gözümüzü yaşartan anılar kaldı.

Toz bulutu ve zifiri karanlık içerisinde el yordamıyla bulabilmek aydınlığı mümkün mü acaba? Bunca acının ve gözyaşının içinden çıkabilmek, yeniden başlayabilmek mevsimlerin ayakuollarından yarınlara, milyon yaralı bedenlerimizden yeni “ben” yaratmak hiç de kolay değil. Sarılması ne mümkün bunca acının.

1- Selim Savaş Karakaş’ın “Deprem” isimli romanından alınan yukarıdaki metnin bakış açısı nedir yazıp, açıklayınız.

Kahraman bakış açısıyla yazılmıştır. Yazar olayları kendi başından geçmiş gibi anlatmış, romanda geçen kahraman yazar olmuştur.

2-Yukarıdaki metinde kahramanın içinde bulunduğu ruhsal durumu hakkında bilgi veriniz?

Kahraman çok üzgün, hayatın bu acı trajedisi karşısında yüreği paramparçadır. Ruhsal açıdan yıkıktır.

3-Ülkemizi derinden etkileyen 6 Şubat depreminin sizde bıraktığı izlerini üç beş cümle ile anlatınız.

Metinde geçen kahraman gibi ben de acı çektim. Çok üzüldüm. Deprem bölgesinde yaşıyoruz.

4-Kahraman depremde kurtulduğuna niçin sevinememiş metinden hareketle cevaplayınız.

5-Tanzimat Edebiyatı dönemi romanında yanlış batılılaşma, kölelik ve cariyelik gibi konular ön plana çıkmaktadır. Bu romanlar kurgu bakımından zayıf, teknik anlamda yetersizdir. Romanların yetersiz ve zayıf olmasının sebebi nedir?

Türk edebiyatında ilk roman örnekleri Tanzimat Döneminde yazılmaya başlamıştır. Bu dönem romanlarının hem ilk defa yazılıyor olması hem de bu dönem yazarlarının romanı insanları eğitmek, okuyuculara bilgi vermek amacıyla kullandıkları araç olarak görmelerinden dolayı teknik anlamda yetersizdir.

6-Aşağıdaki ilk romanlarımızı ve yazarlarını yanına yazınız.

İlk yerli romanımız ve yazarı : Taaşuk ı Talat ve Fitnat – Şemsettin Sami

İlk tarihi romanımız ve yazarı : Cezmi – Namık Kemal

İlk edebi romanımız ve yazarı : İntibah – Namık Kemal

İlk realist romanımız ve yazarı: Araba Sevdası – Recaizade Mahmut Ekrem

7- “Bu kitabı daha önce okumuştum.”

Yukarıdaki cümleyi aşağıda verilen türlerine göre yazınız.

Yüklem yerine göre cümle türü: Kurallı Cümle

Yüklem türüne göre cümle türü: Fiil Cümlesi

Anlamına göre cümle türü: Olumlu Cümle

Yapısına göre cümle türü: Basit Cümle

8- Balıkçı (,) hamsiyi (-) şimdiye kadar tuttuklarına hiç benzemeyen bu balığı (-) heyecanla (,) özlemle beklemiş (;) emeğinin karşılığını sonunda alabilmişti.

, - - , ;